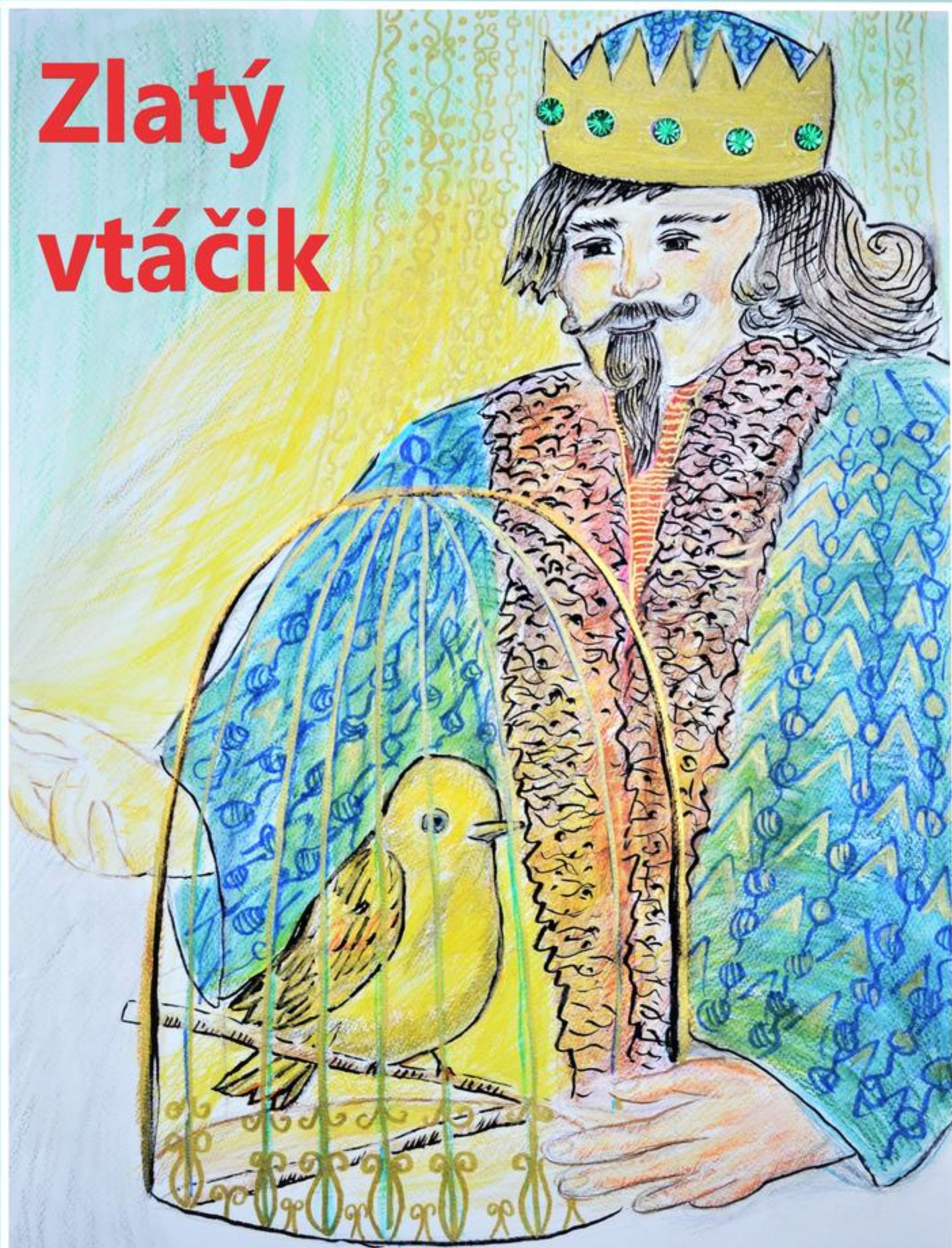


# Zlatý vtáček



*Napísala a ilustrovala: Jana Belková*



# Zlatý vtáčik

Napísala a ilustrovala : Jana Belková

Jana Belková  
Zlatý vtáčik  
Ilustrovala: Jana Belková  
ISBN:978-80-570-4830-5

## Kto ovocie nezbiera

Bola raz jedna zelená dedinka – tak ju volali jej obyvatelia, keďže v nej bolo viac stromov ako domov. Na jednom gazdovstve spomínanej dedinky pri vršku býval bohatý človek. V každej dedine sa totiž vždy našiel nejaký výnimočný pán, ktorý mal toľko majetku, že ho ani spočítať nevedel. Tento človek mal okrem peňazí aj stromy. Jedného pekného dňa zasadil do dlhých lánov mladé jablonky, ktoré zveľaďoval. A nebudeme preháňať, ak ho nazveme lakomcom, pretože nikomu nikdy nič nedal, ba ani nesľúbil, že by mu v budúcnosti niečo daroval.

Keď gazda do zeme vkladal posledný stromček, zastavil sa pri plote pocestný, ktorý sa mu prihovril:

„Pán Boh daj ti zdravie. Pozerám, gazda, že si urobil dobrú prácu. Máš veľké pole a veľa stromov tu vyrastie, ale ovocie oberať nebudeš!“

Gazda sa zatváril nevlúdne, utrel si pot z čela, tenké ústa sa mu scvrkli a na tvári sa objavili vrásky pohoršenia. „A ty si kto, že sa opovažuješ hovoriť, či budem plody oberať alebo neoberať? Choď si po svojom a mňa nechaj v pokoji pracovať!“

„Veď by som aj išiel, ale som smädný. Bol by som vám vďačný, keby ste ma obdarovali džbánom pramenitej vody.“

„Veľa by si chcel, odíď, žobrač, lebo oľutuješ!“ Gazda sa narovnal, zdalo sa, že to myslí vážne. Tvár mu očervenela, no nie od silného slnka, ale od jedu. Pocestný však dlho nelenil a radšej postupoval ďalej, aby neutŕžil niečo zlé od napajedeného čudáka. Ten sa zasa pustil do polievania stromčekov.

Keď už oddychoval pri poslednom a jeho práca sa blížila ku koncu, zastavil sa u neho druhý pocestný.

„Pekný deň ti višujem, gazda, pekné stromčeky si zasadil, aj si ich výdatne polial vodou. Veľká škoda, že nebudeš oberať ovocie!“

Gazda sa narovnal, pozrel sa vôkol seba, kto sa mu to zas prihovril. Keď uvidel pocestného, kyslo sa zatváril.

„Ktože si ty, že už teraz vieš, či budem ovocie oberať alebo neoberať?!“

„Hovorím, ako hovorím a tak bude. Len keby si bol taký dobrý a ponúkol ma dúškom vody a trochou jedla, pretože ma tá horúčava úplne premohla.“

Gazda si preložil ruky vbok a tvár mu ešte viacej zrušenela.

„Ani vody, ani jedla ti nedám, musel by som o rozum prísť, aby som ti



za tie tvoje prognózy ešte službu vykonal! Utekaj od mojej záhrady, lebo ti toto vedro s vodou vylejem na hlavu!“

Zľakol sa pocestný, gazda sa mu zdal nahnevaný, a keďže cítil, že by utŕžil výplatu, pobral sa radšej ďalej.

Gazda si vzápätí sadol na lavičku, aby si oddýchol, a sledoval slniečko, ako sa pomaly púšťalo za obzor. Dnes som mal čudné návštevy, pomyslel si. V krátkom okamihu sa mu za chrptom ozval hlas tretieho pocestného, ktorý gazdu nechtiac vyľakal.

„Dobry deň ti vinšujem, gazda, máš veľmi peknú záhradu, mnoho stromčekov si zasadil aj si ich polial, ale pravdu ti poviem, že plody z nich oberať nebudeš!“

Gazda sa musel zdvihnúť z lavičky, aj keď bol unavený – reč pocestného ho postavila na nohy. Odhodil džbán na zem, ústa si pretrel, ruky vbok založil. Pustovník ustúpil o dva kroky späť od plotu, ktorý bol vysoký len do pol tela ľudskej postavy. Mohol ho aj preskočiť, keby chcel, a pustovník si to uvedomil vo chvíli, keď uvidel gazdovu napajedenú tvár.

„Dnes si už tretí, čo sa mi obtrel o môj plot, a môžem ti povedať, že už som aj unavený od tých rečí, ktorými ma tu zasypávate. Chceš mi povedať, človeče, že sa jesene nedožijem, keď plody oberať nebudem? A prečo by som neoberal?“

Pustovník sa len fičúrsky usmial a povedal:

„Ty budeš žiť ešte veľmi dlho, gazda, len plody oberať nebudeš, kým nepochopíš, čo by si mal už dávno vedieť. Na to musíš prísť sám, gazda!“ Pustovník sa zaškľabil a zmizol ako gáfor.

Gazda sa frľajúc vrátil do chalupy, ale od vyčerpania mu ani nechutilo jesť. Aj napriek tomu však jeho práce pokračovali. Gazda nemal ani veľa služobníctva, len aby ušetril, a preto aj starostlivosť o stromčeky prevzal na seba.

Tak mu rýchlo prešiel čas, stromčeky vyrástli. Prichádzala jeseň a s ňou aj práce a všetko, čo k tomu patrí. Veď to dobre poznáme. Gazda práve kosil trávu okolo jabloniek, keď sa pri ňom pristavila stará žena. Hlavu mala zahalenú pestrou šatkou. Nahla sa ponad plot, aby ju gazda zaujatý prácou lepšie počul: „Dobry deň, gazda, máš ty len veľkú záhradu. Bola by som ti veľmi vďačná, keby si mi dal jabĺčok, čo sa ti urodia, do batôžka veľkého ako ten, čo nesiem teraz v ruke.“

Gazda si pretrel čelo, ešte bližšie podišiel k plotu a natŕčal ucho k starenke s tým, že zle počul.

„Dobry deň vám vinšujem, gazda, či by ste mi tých jabĺčok nedarovali, keď budete úrodu oberať?“ zopakovala stará žena. Gazda sa iba poškriabal

po hlave a povedal:

„Ktože si ty, že už jabĺčka žobreš, keď ešte ani na svet nevykukli, a pýtaš, čo nie je tvoje. Ber sa, ty striga, a nech ťa tu už nikdy nevidím!“

Nedobre gazda spravil, že starenku vyhnal, no nič netušiac si len spokojne brucho poškriabal a zamumlal si popod fúzy: „Veď ja vám ukážem, žobrač jedna, ani jedno jabĺčko nedostanete, veď som sa o ne staral celkom sám a sám ich aj budem oberať.“

Ako tak rozprával o jablkách, zrak sa mu zastavil na jednej z jabloniek. Ako pozerá, tak pozerá, nič mu nie je jasné. A o chvíľu mu napadlo, že sa pozrie do susednej záhrady, kde boli vysadené ovocné stromy. Len čo stromy zbadal, poškriabal sa po hlave, zvrátil čelo a tvár sa mu skrivila.

„Hm, to je zvláštne,“ vzdychol si nahlas gazda a ponáhlal sa do svojej záhrady. Nesnívalo sa mu, jeho zlá predtucha sa splnila a nebolo to dobré. Zatiaľ čo susedova záhrada sa už tešila plodom práce, hoci ešte neboli zrelé, bolo jasné, že ich majiteľ bude čoskoro môcť oberať. To sa však nedalo povedať o našom gazdovi, ktorý mal na strome stále ešte len púčiky kvetov a na konárkoch nezbadal ani najmenšie jabĺčko.

„Som nešťastný... Takže veštbá sa predsa len splní. Jedine, že by som mal neskoré jablká, aj také sú. No nič, ako bude, tak bude.“

Čas ubiehal, až nastal najvyšší čas zberu jesenných plodov. V susednej záhrade to len tak ožilo, bola veľká obaračka. Ľudia sa schádzali, aby pomohli, bola potrebná každá usilovná ruka.

Len u gazdu bolo ticho ako v hrobe, na stromoch len lístky povievali a vplyvom vetra sa aj tie oddelili a leteli nevedno kam. Čoskoro budú na stromoch len holé haluze, pomyslel si gazda. Zatiaľ čo takto rozmýšľal, pristavila sa pri ňom starenka, ktorú kedysi vyhnal od svojej chalupy. Prihovorila sa mu: „Pozeráš, gazda, a stále nechápeš, prečo jablká neoberáš?“

Gazda sa lepšie prizrel a hoci ubehlo pár týždňov, spoznal starenku, ktorú kedysi odohnal ako psa.

„Len sa ty nestaraj do mňa a ber sa kadeľahšie!“

„Dobre, gazda, ale ešte si na mňa spomenieš, aj na tých pustovníkov, čo ťa o jedlo prosili, a ty si im ani dúšok vody nedoprial.“

Po týchto slovách sa starenka vyparila. Gazdu však neznáma osoba netrápila, išli mu na myseľ iné veci. Bol pevne rozhodnutý, že sa poberie za richtárom, aby mu pomohol predať polia s jabľonami. Určite je na vine pôda. Neúrodná, kamenistá zem, z ktorej ani kvietok nevyrastie. Ako si pomyslel, tak na druhý deň vykonal. Pobral sa za richtárom na voze s kónským záprahom.

Počas jazdy gazdu niekto vyrušil, zrazu kôň prudko zastavil. Gazda od tej chvíle už nič nevedel ani nevidel, a keď sa prebral, nemohol uveriť vlastným očiam.

„Či sa mi sníva alebo bdiem? Určite však nežijem, lebo som už v nebi...“ Gazda si uvedomil, že jeho šaty sú mokré a lepia sa mu na telo. Z úst mu vychádzali veľké bubliny. Bolo dobre, že mohol dýchať, ved' bol vo vode. Teraz s určitosťou vedel, že je súčasťou vodného sveta. Ale čo tu robí? Nemohol si spomenúť, snáď len na to, ako sa ponáhlal na koči za richtárom. A potom bola tma. Gazda však nestrácal rozvahu, snažil sa vyplávať hore, no nedalo sa. Bol síce vo vode, ale pohyboval sa v nej ako na súši. To je dobré, a teraz čo si tu ja počnem, čo budem jesť, pomyslel si.

Ako na zavolanie, kráčajúc po piesočnatom dne, sem-tam šliapnuc na tvrdú škrupinku, ktorá sa pod tiažou jeho tela zlomila, prišiel až k obrovskej lastúre, ktorá vyzerala ako stolík. Ved' to aj bol stolík, lebo sa na ňom vynímala miska plná malých rybičiek. Boli mŕtve, pripravené na nakŕmenie nejakého neznámeho tvora. Okrem tohto prekvapenia bol stolík zaplnený ovocím a nechýbal na ňom ani krčah s vínom. Bolo to veľmi podivné – ocitol sa vo vodnom svete, kde ho čakal prestretý stôl. Gazdovi v bruchu vyhrával orchester, a tak natiahol ruku k rybičkám. Znenazdajky ho však prekvapil neznámy tvor, ktorý sa mu hrubým hlasom prihovril:

„Budeš jesť, až keď si splníš úlohu, lebo zadarmo nič nedostaneš.“ Tvor, ktorý sa takto gazdovi prihovril, nebol ani rybou, ani človekom, ale niečím medzi týmito bytosťami. Veľká kapria hlava, ľudské telo pokryté šupinami, miesto nôh plutvy a ruky podobné tým ľudským. Namiesto piatich prstov mal tri. Čudný to bol tvor a v gazdovi vyvolal strach a obavy.

„Kto si, neznámy tvor, a prečo som sa ocitol v tomto svete? Nič nechápem, chcem ísť naspäť domov. Pomôž mi a odmením sa ti,“ prosil gazda neznámeho.

„Aj by som ti pomohol, ale ti neverím. Mohol si lepšie gazdovať už v pozemskom živote, ale aj tak si nič neugazdoval, vďaka lakomosti. Teraz ma dobre počúvaj: ak splníš úlohu, tak odtiaľto odídeš. Ak nie, navždy zostaneš pri mne a budeš mi slúžiť namiesto rybičiek, ktoré sú mojimi vernými slúžkami.“

Gazda nasledoval rybočloveka a kráčal za ním nemilosrdne po lastúrach rozsypaných na dne vodného sveta. O chvíľu prišli do zámku obklopeného mohutnými zelenými vodnými riasami. Zámok bol postavený z perál, celý žiaril. Gazda ešte nič krajšie vo svojom živote nevidel. Hoci bol uveličený krásou zámku, rybočlovek ho prebral svojím hrozivým hlasom:



„Pozri, gazda, vidíš ten veľký kôš pred zámkom? Kráčaj za mnou a pozrieme sa, čo v ňom nájdeme.“

Len čo prišli k veľkému košu, cez ktorý bola prehodená zlatá látka, rybočlovek odkryl jeho tajomstvo. V košíku sa nachádzali strieborné a zlaté perličky, ktorých jas ich na malú chvíľu oslepil. Bola to krása. Gazda si pomyslel, že keby mal také perličky doma, určite by sa stal bohatším človekom než sám richtár. Rybočlovek mal však iné úmysly a zamysleného gazdu stiahol opäť na morské dno.

„Tieto perly sú plodmi, ktoré pochádzajú z podmorských stromov. Stačí, keď zasadíme jednu perličku a z nej vyrastie strom, ktorý nesie na svojich mohutných konároch tisíce takýchto perál. Potom pooberáme perličky do týchto veľkých košov. Z tých perličiek stavíme zámky, v ktorých žijeme a trávime mnoho času. Ty sa teraz budeš starať o to, aby si každú perličku úspešne zasadil. Keď z perličiek vyrastú stromy a na nich perly, pozberáš úrodu a ryboludia z nej usilovnou prácou vyčarujú zámky. Ak úlohu splníš, tvoje oči uvidia pozemský svet, ale ak ma sklameš, trestu neujdeš!“

Čo mal gazda robiť, musel sa pustiť do práce, aj keď vedel, že za ňu nedostane ani groš. Práca mu išla dobre, perličky hádzal do jamiek, ktoré si predtým precízne urobil. Onedlho z nich vyrástli stromy, na ktorých viseli tisíce ligotajúcich sa perličiek. Keď boli dostatočne veľké a zrelé a trblietali sa zlatom a perleťou, oberal ich a hádzal do košov. Potom prišli ryboludia, koše pobrali a odišli stavať zámky. Vždy mu jeden kôš nechali, aby zasa mohol zasadiť ďalšie perličky.

Čas utekal, rýchlo plynuli mesiace, ba aj jeden rok mal už za sebou. Spával v zámku, kde mu ryboludia pravidelne pripravovali jedlo.

Jedného dňa si gazda pomyslel, že musí hľadať spôsob, ako sa dostať preč. Zakaždým, keď prosil rybočloveka, aby ho už pustil na zem, odmietol a len odvrkol, že ešte neprišiel jeho čas na odchod. Gazda však nerozumel týmto záhadám, spomenul si aj na pozemský život, na troch pustovníkov a starenku. Tušil, že všetko, čo sa stalo, je pomstou za jeho nepekné správanie. Nechápal však, aké s ním rybočlovek môže mať úmysly. Preto ho ešte raz oslovil, aby mu daroval slobodu.

„Som tu jeden rok, slúžim vám verne, a nerozumiem, prečo ma od tejto práce, z ktorej nemám skoro žiaden úžitok, neoslobodíte. Veď ste sľúbili, že ak vám budem dobre slúžiť, pomôžete mi dostať sa z tohto vodného väzenia.“

Rybočlovek sa zasmial a povedal:

„Keď príde vhodná chvíľa a tvoj osud sa naplní, až vtedy budú dvere

kráľovstva pre teba otvorené.“

Gazda však slová rybočloveka nechápal, boli preňho cudzie, tak ako celý vodný svet. V kútiku duše však cítil, že sa mu rodný kraj opäť podarí uvidieť. Preto trpezlivo znášal svoj osud a pokračoval v prácach, aby nemyslel na zlé veci.

Jedného dňa, keď už mal skoro všetky perličky posadené, sa stalo niečo nezvyčajné. Priplávala k nemu zúbožená rybka a prosila ho:

„Sadiš stromy, človek, už si ich veľa priviedol na svet. Keby si mi aspoň jednu perličku podaroval, hneď by som ožila. Zasadila by som ju, z nej by vyrástol strom, na ňom by sa vynímali perly a z tých perál by som si postavila malý domček. Teraz som vystavená nebezpečenstvu ryboľudí, ktorí nás lovia. Iba v domčeku z perličiek môžem byť v bezpečí.“

Prosila tak srdcervúco, že gazda zúfalej rybke neodolal a poslednú perličku jej daroval. No na druhej strane si uvedomoval, že ak sa to rybočlovek dozvie, bude s ním zle.

„Neboj sa, gazda, ja sa ti za tvoju láskavosť odmením,“ ozvala sa rybka, akoby gazdovi čítala myšlienky. „Pod' so mnou, ak máš odvalu, neľutuješ.“ Gazda sa poobzeral vôkol seba, všetci boli preč, schyľovalo sa už k večeru. Rýchlo sa však schoval za morské riasy a povedal rybke:

„Budem šťastný, ak mi pomôžeš, nikdy ti to nezabudnem.“

Rybka ho potom viedla cez vysoké trávy, aby ich nik nezbadal. Keď už boli ďaleko od zámku, v ktorom gazda býval, rybka sa znova ozvala:

„Gazda, pozri, po tomto rebríku vylezieš až na pozemský svet.“

Gazda by ani slovám rybky neveril, keby neuvidel rebrík z vodných rias. Nečakal dlho, vyskočil na rebrík ako mládenec a šplhal po ňom ako veвериčka. Rybke stihol ešte zakývať, aby jej dal najavo svoju vďačnosť.

Gazda sa bál, že sa opäť objavia ryboľudia, ktorí ho stiahnu na morské dno. Preto rýchlo obracal nohami a až keď už bol na suchej zemi, konečne si vydýchol. Rýchlo vybehol do hôr a stále si pritom predstavoval, že ryboľudia ho prenasledujú. Blúdil ešte niekoľko dní, kým sa mu na radu dobrých ľudí podarilo dostať sa do rodnej dediny.

Od tých čias sa však zmenil na nepoznanie. Gazda po prežitých skúsenostiach pochopil, ako zle žil. Jeho záhrada zakvitla a na stromčekoch sa konečne objavili jablká. Keď už boli veľké ako dve ľudské dlane, zastavili sa u neho zasa traja pustovníci a starenka. Práve v ten deň si spomenul na rybku, ktorá mu zachránila život. Všetkých hostí pozval do domčeka, obdaroval ich jedlom a vínom, do batôžkov im vložil červené jabĺčka a povedal:





„Kedykoľvek pôjdete okolo, vždy sa zastavte v mojom dome, aby som vás mohol obdarovať plodmi z mojej veľkej záhrady.“

Od tých čias sa každý človečik pristavil pri gazdovom príbytku a vždy si odniesol batôžtek plný šťavnatého ovocia.

## Múdry si pýta odmenu

Bol raz jeden švárny mládenec Emilko, ktorý mal silu za desiatich chlapov, a preto povedal mamke:

„Mama, som už veľký aj mocný, túžim ísť konečne do sveta, nechcem ho poznať len z tvojho rozprávania, chcem aj na vlastné oči vidieť, aký je krásny.“

Mamka syna odhovárala, aby svoje úmysly zmenil, bol predsa ešte len dieťa, aj keď mohutného vzhľadu.

„Synček môj, nielen pekné môžeš zažiť v cudzom kraji, ale aj nebezpečenstvá, o ktorých sa ti ani nesnívalo.“

Lenže synáček tak prosil, až mu mamka dala prísľub, že neskôr mu povie, ako sa rozhodla. Dva dni sa len vyhovárala, ale napokon ho s nárekom odprevádzala.

Emilko kráčal odvážne po širom svete, veď bol silný ako buk – čo sa mu mohlo stať? Po čase prišiel do jednej malej dedinky, kde stretol muža, ktorý niesol cez plece prehodené veľké vreco plné uhlia. Uhliarovi, ktorý kráčal z kroka na krok, sa mládenec prihovril. Muž zhodil vreco z pleca, aby si zároveň oddýchol od ťažkej nádielky.

„Pán Boh daj zdravia ti, dobrý človek. Prečo sa s tým vrecom tak trápiš? Ja som taký silný a mocný chlap, vyzerám už na tridsať rokov a pritom mám sotva pätnásť. To tvoje vreco je pre mňa iba taká hračka, odnesiem ho v jednej ruke, taký som mocný.“

„Hm, keď si taký mocný, mládenec, tak mi nerozprávaj rozprávky a radšej pomôž. Môžeš ukázať, aký si len silák.“ Emilko sa zasmial a pochválil sa uhliarovi svojou nezvyčajnou silou: „Nielen jedno vreco ti zoberiem, ale aj desať.“ Nato mu uhliar ťažký náklad hodil na plece a pobádal ho, kam má vreco odniesť. Pekná diaľka to bola, a na dôvažok, vreco bolo riadne ťažké, veď v ňom bolo uhlie, a nie seno alebo lístie. Emilko však tvrdil, že má poriadne svaly a nie je z hromady tuku ako niektorí chlapci v jeho veku. Tak mu dal uhliar ešte deväť vriec odniesť. Po tých mu nohy oťaželi ako olovo a chrbát zdrevenel. Keď už mal všetku prácu za sebou, uhliar mu iba pekne poďakoval a dal mu trochu jedla.

Emilko sa pobral po tejto skromnej výslužke ďalej, až prišiel k veľkému mlynu, kde bolo rušno ako vo včel'om úli. Ľudia nosili vrecia múky na chrbtoch a tie hádzali na voz. Emilka práca zaujala, a preto pracujúcich oslovil:

„Dobrý deň vám vinšujem, ako dobre sa mi pozerá na takých

usilovných ľudí, ale ešte radšej by som vám pomohol, pretože si silu často meriam s ostatnými. Mám len pätnásť rokov a sily mám za tridsať dospelých mužov, ba možno aj viac. Pozrite len, aký som driečny a mocný!“

Mlynára aj mlynárku, hoci boli zaneprázdnení, predsa len tá čudná reč prinútila, aby sa pri mládenkovi na chvíľu pristavili. Mlynárka sa aj zasmiala nad jeho chvastúnskymi rečami:

„Keď si ty taký driečny a silný mládenec, tak nám pomôž s týmito vrecami, lebo ich je ešte pol mlyna – budeme mať čo robiť do večera.“

„Keď len to, nie je jednoduchšej roboty ako táto,“ povedal Emilko a nasledoval gazdu a gazdinku, aby ich mohol odľahčiť od roboty.

Prvé vrece vzal do rúk ako otiepku slamy, no čím ich dlhšie nosil, tým sa mu zdali ťažšie. Emilko si ani neuvedomoval, koľko ich odniesol, v tej upachtenosti a zhone si ani nevšimol, že mlynárka medzitým oddychovala a mlynár sa aj na hodinku celkom vytratil. Keď však zostávalo už len pár vriec, mlynárka aj mlynár boli už zasa pri práci.

„No, dobre si nám, junák, pomohol, zaslúžiš si, aby si sa poriadne najedol,“ povedal mlynár a hodil Emilkovi na stôl kus chleba a klobásku. Záver pracovného dňa bol zavŕšený štedrou večerou a manželia len s falošnou úlisnosťou poďakovali Emilkovi za takú dobrú pomoc. Emilko, aj keď už bol celkom unavený a nechcel dať svoju slabosť najavo, len plecom mykol a povedal: „Som mocný a vedel by som urobiť aj päťkrát toľko.“

Po dobrom jedle mu zostávalo iba merať cestu ďalej do hlbokých hôr. Na potulkách stretol staršieho muža, ktorý rúbal stromy celkom sám, čo bolo veľmi nebezpečné aj namáhavé. Vedľa mal voz a na ňom už niekoľko snopov naukladaného dreva. Keď však drevorubač uvidel Emilka, zastavil sa a sledoval prichádzajúceho.

„Pán Boh daj šťastia, dobrý človek. Pozerám, že si zavalený robotou. Nemáš ani vola ani koňa, čo by ti ten náklad odviezol. Máš šťastie, že som ťa stretol. Väčšieho siláka nenájdeš v celom kraji. Ani sa nespamätáš a celú horu položím na zem, tak mi ide robota ako po masle.“

„Keď si taký silák, tak už môžeš začať, nech sme do večera s prácou hotoví, pretože ak sa stretneš v lese s tmou, tak už sa z jej moci nedostaneš,“ odpovedal muž a pustil sa zasa do práce.

Emilko sa k nemu pridal, až mu v chrbte praskalo, keď musel veľké poriská ťahať až k vozu, a naň ich potom nakladali. Rúbanie stromov nebolo však o nič ľahšie a Emilko sa potešil, že im ich zostávalo už len niekoľko. Zvečerievalo sa. Opracované stromy ležali na voze a čakali, kedy ich gazda odvieze.





„Ani unavený nie som a už je všetko urobené,“ povedal Emilko trochu neúprimne.

„A ja sa ti teraz odvd'áčim: prichýlim ťa v mojom dome za tú tvoju pomoc, hádam ťa nenechám túlať sa v noci po horách!“ A naozaj sa s vozom hneď pobrali do drevorubačovho príbytku. Silák ťahal za dvoch koňov vozisko naplnené palivom na zimu.

Doma ich už vítala gazdiná, ale tá milého host'a neusadila hneď za stôl, pretože nečakanému návštevníkovi najskôr drevo prikázala narúbať, aby mohla zakúriť a pripraviť jedlo, a až potom mu naložila polievku. Nakoniec mu pripravila prístelku.

Emilko sa v chalúpkke dlho nezohrial, lebo domáci ho už zarána budili, aby ešte išiel porúbať drevo a aby ho uložil pekne v stodole. Keď už bol Emilko s robotou hotový, rozlúčil sa s domácimi, aby si náhodou nezmyseli dať mu ešte porúbať stromy pri chalúpkke.

Radoval sa, že je opäť voľný, keď si vykračoval po ceste. O chvíľu sa ocitol na poli, kde pracovali ženy aj muži, mladí aj starí. Jesenné obdobie si vyžiadalo, aby ľudia z polí zafarbených do najkrajších farieb jesene vyorali zemiaky. Jeden z mužov si však Emilka všimol a zavolał na neho:

„Mladý muž, poď nám pomôcť, nech ide práca rýchlejšie!“ Emilko, ešte nie celkom prebudený z únavy, podišiel bližšie k pracujúcim a odpovedal mladému sedliakovi:

„Čo by som nešiel, veď som silný ako buk. To vaše poličko pokorím a zložím na kolená za malú chvíľu. Ani sa nezbadáte a prácu budete mať hotovú.“ Emilko sa dal zase do práce, ale nebolo to také jednoduché. Už mu bolo aj ťažko, keď na pleciach niesol dvadsiate vrece. To sa však o jeho spolupracovníkoch povedať nedalo, pretože tí odniesli dohromady len desať vriec. No Emilko vrecia druhých nerátal, len tie svoje rátal. Jedna zo žien mu za odmenu jedlo ponúkla a on sa nebránil, lebo bol hladný ako vlk. A nemôžeme sa ani čudovať, po takej dobre vykonanej práci. Nakoniec sa so všetkými rozlúčil a pobral sa zasa brázdiť poľné cestičky.

Tak Emilko stretol ešte veľa ľudí, ktorým pomohol, až prišiel k potôčiku. Napil sa vody, ktorá ho osviežila, a vzápätí začul hlas. Patril jednému staršiemu pocestnému, ktorý si nakladal drevo na chrbát, pričom sa rozprával sám so sebou alebo s tým drevom, čo nakladal.

„Dobrý deň, dobrý človek, rád ti pomôžem. Pozerám, že drevo nosíš na chrbte, len neviem, či nosíš ty drevo alebo drevo nosí teba, starček. Budeš mať čo do večera robiť, aby si podonášal všetko do domčka. Veď ani nemáš ako.“ Starček sa pri mladom junákovi, čo bol ako krv a mlieko, zastavil a odvetil: „Ak máš silu, tak pomôž, ale ako sa ti odmením?“